

Förord

Språk i Norden är en årsbok utgiven av Nätverket för språknämnderna i Norden.

Publikationen har utkommit under nuvarande namn sedan 1970. Numera publiceras den endast elektroniskt på publikationsportalen Tidsskrift.dk, som tillhandahålls av Det Kongelige Bibliotek i Danmark. Årsboken är öppen för alla och tillgänglig på webbadressen <https://tidsskrift.dk/sin>.

Språk i Norden redigeras av de nordiska sekreterarna på språknämnderna (eller motsvarande) i Danmark, Grönland, Finland, Färöarna, Island, Norge och Sverige. Huvudredaktör för årets utgåva är från Finland.

Det nordiska samarbetet är väl etablerat. Sedan 1954 har nätverket för de nordiska språknämnderna vartannat år arrangerat nordiska språkmöten. Dessa samlar bland annat språkvårdare, lexikografer, forskare och centrala aktörer kring ett valt tema.

Som så mycket annat påverkades även mötet år 2021 av pandemin. Det arrangerades därför som ett digitalt evenemang – men även temat hade digitala förtecken och handlade den här gången om språkteknologi.

Artiklarna i *Språk i Norden 2022* bygger på inlägg och föredrag från konferensen. De vittnar om hur teknologin kan bidra till jämlikhet och tillgänglighet men belyser också de specifika utmaningarna och behoven inom språkteknologiskt arbete och forskning.

Sabine Kirchmeier redogör i sin artikel för tre europeiska initiativ med stor betydelse för nordisk språkteknologi.

Peter Juel Henrichsens essä handlar om den teknologiska utveckling som bland annat lett fram till en mänsklig robot som tänker och agerar, åtminstone till synes, som en människa.

Michael Stormbom tar fasta på hur information kan tillgängliggöras för grupper med särbehov tack vare språkteknologi som processar tal eller text.

Krister Lindén, Mietta Lennes, Tommi Jauhiainen, Mikko Kurimo och **Aleksii Rossi** redogör för en kampanj i Finland, där nationella aktörer genom teamarbete samlade in 4 000 timmar vardagsprat för forskning och innovation på bara några månader.

Jörg Tiedemann presenterar hur neural maskinöversättning går till och argumenterar för att inte överlåta alla språkteknologiska lösningar till it-jättar och multinationella bolag.

Evelina Rennes och **Arne Jönsson** tar fasta på möjligheten att utnyttja språkteknologi för att förenkla texter och mäta hur enkla de är att läsa.

Sandra Saxov Lamhauge och **Iben Nyholm Debess** beskriver arbetet med att utveckla taligenkänning och teknologiska språkresurser på Färöarna.

Sjur Nørstebø Moshagen synliggör i sin artikel om samisk språkteknologi de specifika och konkreta utmaningar som små språk möts av.

Vi i redaktionen tackar för de insiktsfulla bidragen!

Artikeldelen följs av en översikt över publikationer och ordböcker som getts ut i de nordiska länderna under det gångna året.

Årsboken innehåller dessutom en aktuell adresslista till språknämnderna (eller motsvarande) i Norden.

Redaktionen för Språk i Norden 2022 har bestått av **Ágústa Þorbergsdóttir** (Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum), **Beatrine Heilmann**, (Oqaasileriffik), **Kristin M. Magnussen** och **Ragnar Sigrunarson** (Føroyska málráðið), **Maria Fremer** (Institutet för de inhemska språken, Finland), **Marianne Rathje** (Dansk Sprognævn), **Gunnhild Wiggen** (Språkrådet, Norge) och **Johanna Ledin** (Språkrådet, Sverige).

Helsingfors i april 2022

May Wikström

Huvudredaktör